КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

09.12.2019 № 228-П

Татарстан Республикасы, Алексеевский муниципаль районы, Левашево авылы, Мәскәү урамы, 34 йорт адресы буенча урнашкан “Владимир чиркәве, 1870 ел” ачыкланган мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкәрләре) бердәм дәүләт реестрына «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертү һәм мәдәни мирас объектының сак предметын, чикләрен һәм территориядән файдалану режимын раслау турында

“Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, “Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында” 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 10 июнендәге 393 номерлы “Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын яисә җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын кертү турында карар кабул итү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында”гы 393 номерлы карары, 2018 елның 23 ноябрендәге дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай нәтиҗәсе нигезендә **боерам**:

1. Татарстан Республикасы, Алексеевский муниципаль районы, Левашево авылы, Мәскәү урамы, 34 йорт адресы буенча урнашкан “Владимир чиркәве, 1870 ел” ачыкланган мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе

халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкәрләре) бердәм дәүләт реестрына «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертергә.

2. «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрен расларга (1 кушымта).

3. «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территорисеннән файдалану режимын расларга (2 кушымта).

4. «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының сак предметын расларга (3 кушымта).

5. Бу боерыкның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау комитетының
«09 »12.2019№ 228-П
боерыгына 1_нче кушымта

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты **территориясе чикләре**

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

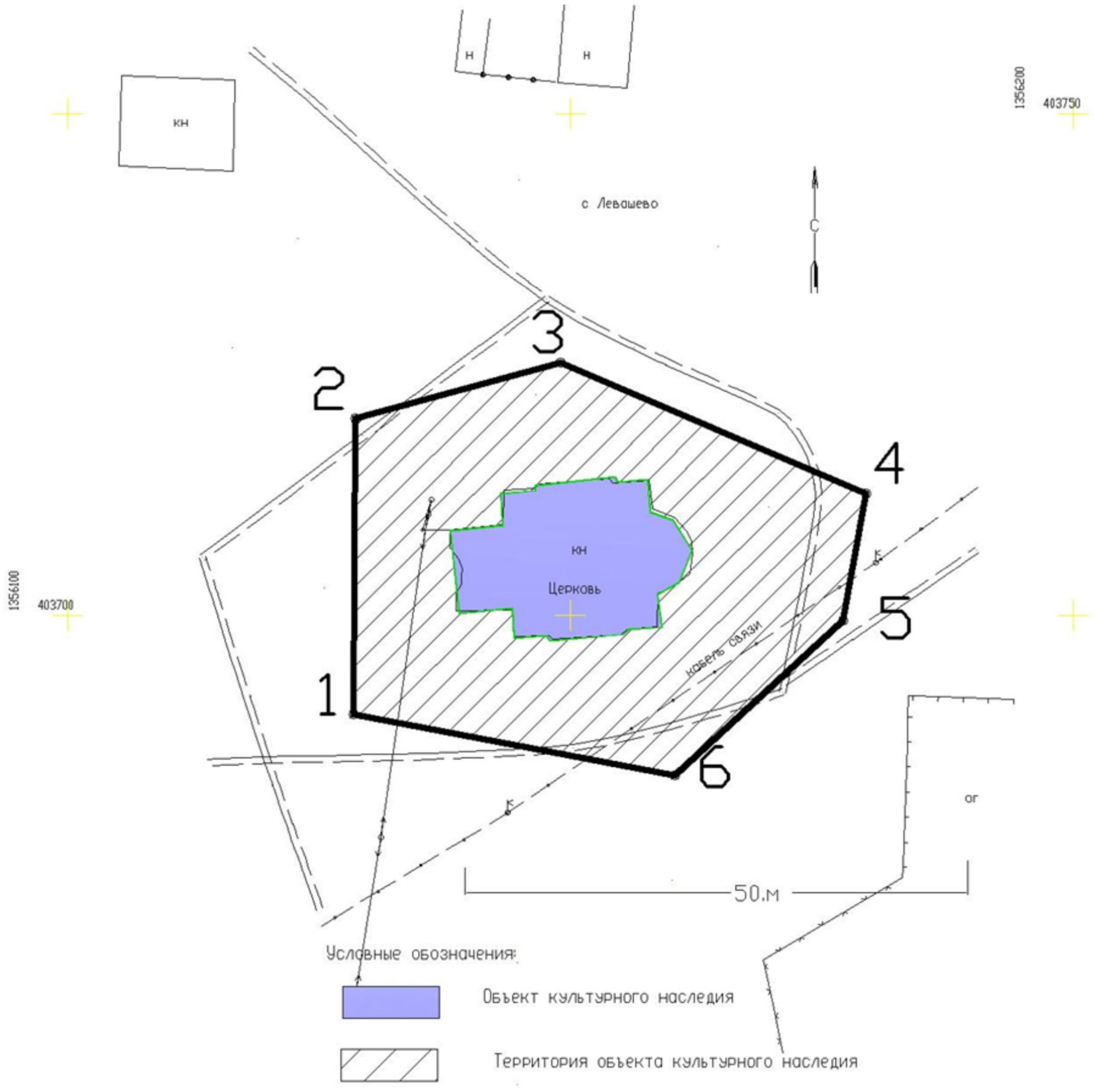

1 – «№» территориянең характерлы (борылыш) чиге

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең **борылыш нокталары таблицасы**

№	МСК 16 координаталар системасы		Нокталарның WGS–84 системасындагы координаталары	
	X	Y	Төньяк киңлек	Көнчыгыш озынлык
1	403690.17	1356128.41	55°08'18,44457"	49°54'48,42309"
2	403719.62	1356128.61	55°08'19,39670"	49°54'48,45533"
3	403725.22	1356149.01	55°08'19,56945"	49°54'49,61075"
4	403712.19	1356179.36	55°08'19,13577"	49°54'51,31450"
5	403699.50	1356177.07	55°08'18,72640"	49°54'51,17621"
6	403684.13	1356160.37	55°08'18,23625"	49°54'50,22268"

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең **тасвирламасы**

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең **борылыш нокталары таблицасы**

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә үтә:

көньяк-көнбатыш өлеш: гамәлдәге бистә юлы белән параллель һәм чиркәү бинасына параллель рәвештә (1-2 борылыш нокталары);

төньяк-көнбатыш өлеш: авыл юлы буйлап (2-3 борылыш нокталары);

төньяк-көнчыгыш өлеш: авыл юлы буйлап (3-4 борылыш нокталары);

көньяк-көнчыгыш өлеш: авыл юлы буйлап чиркәү бинасы белән параллель рәвештә (4-5-6 борылыш нокталары)

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау комитетының
«09 »12.2019 №228-П
боерыгына 2_нче кушымта

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясеннән **файдалану режимы:**

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә**:

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;
- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хуҗалык эшчәнлеген алып бару;
- мәдәни мирас объектларыннан сак предметы булган үзенчәлекләрен үзгәртмичә, функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалану өчен файдалану һәм аларны урнаштыру;
- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шулай ук вакытлы объектларны җимерү;
- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капиталь ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын җир асты юлы белән салу;
- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлдерелгән территорияне төзекләндерү:
- мәйданчыкларны, алымнарны һәм машина юлларын түшәүдә традицион материаллар (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материаллар, шулай ук табигый материалларны имитацияләүче материаллар) куллану;
- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту җиһазларын куллану;
- яшелләндерү: кисүне санлаштыра торган кыйммәтле агач токымнарын саклап калу, яшелләндерүнең яңа элементларын утырту;

- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, аларны торгызу өчен кирәкле җитәрлек фәнни мәгълүматлар булган очракта, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, кече архитектура формаларын, коймаларны, капкаларны) югалган тарихи элементларны торгызу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- эшчәнлек профиле турында мәгълүматны кулланучылар игътибарына җиткерү өчен билгеләнгән тышкы реклама чараларын урнаштыру, оешманың фирма атамасы, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме законнар нигезендә. Тышкы реклама чараларының биеклеге фриз биеклегеннән 2/3 дән артмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасында теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган урын;

- арка тәрәзәләре булганда, катлар тәрәзәләре арасында урнашкан конструкцияләрнең биеклеге ½ ка кадәр кими. Мәгълүмати конструкцияләрнең киңлеге, декоратив-сәнгать панноларыннан тыш, теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган простенка киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр мәдәни мирас объектларын саклау эшләрен башкаруга мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән язмача рөхсәт нигезендә, мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы белән килештерелгән мәдәни мирас объектларын саклау буенча проект документациясен әзерләү һәм эшләр башкару йөкләмәсе, шулай ук дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай бәяләмәсе булган проект документациясе нигезендә һәм күрсәтелгән эшләрне башкаруны тиешле мәдәни мирас объектларын саклауның тиешле органы тарафыннан тикшереп тору шарты белән башкарыла.

«Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела**:

- мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу эшләреннән, шулай ук «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу эшләреннән тыш, җир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- капиталь төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл территориясендә булган капиталь төзелеш объектларының күләм-киңлек характеристикаларын арттыру, шулай ук җир төзелеше эшләрен, җир, төзелеш, хуҗалык эшләрен проектлау, башкару һәм мәдәни мирас объектын һәм аның саклау предметын саклап калуга һәм җайлаштыруга бәйле булмаган башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык җиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

- җир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) үткәрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар, кече архитектура формалары урнаштыру, югалганнарны торгызудан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияләрне (басым ясау, матбугат, чүкеч һ.б. кебек машиналарны куллану, кривошипно-шатунлы механизмнар, чүкечләр һәм бәрмә хәрәкәтле башка механизмнарны куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләрдә күпсанлы машиналарны берьюлы куллану;

- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- санитар кисүләрдән тыш, агачларның кыйммәтле токымнарын кисү.

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау комитетының
«09 »12.2019 № 228-П
боерыгына 3нче кушымта

Татарстан Республикасы, Алексеевский муниципаль районы, Левашево авылы, Мәскәү урамы, 34 йорт адресы буенча урнашкан «Изге Равноапостоль князь Владимир чиркәве», 1870 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының сак предметы

1. Объектның урыны:

- тарихи төзелеш структурасында шәһәр төзелеше һәм композицион характеристикалар (авыл үзәгендәге мәйданда урнашкан урыны);

- тарихи чикләрдәге территория.

2. 1870 елга күләм-пространство чишелеше:

- көнчыгыш яктан караганда ярым түгәрәк төстә, көнбатыш яктан кечерәк тәре-су кою корылмасы;

Кызыл кирпечтән чын стеналар, чын кирпеч гөмбәзләре һәм аркалары; тәрәзә һәм ишек уемнарының кирпеч күчергечләре.

3. 1870 елга башлангыч эчке планлаштыру структурасы:

- багананың пыяла почмаклары, аркалары булган планда дүрт квадрат метрга таянган өч фрлы крест-гөмбәз пространствосы, үз чиратында җилкәннәрдә гөмбәз таянгыч (фәнни тикшеренүләр үткәрү процессында ачыклана);

- түбә һәм гөмбәзнең габаритлары, геометриясе, биеклек тамгалары һәм конструктив чишелеше, тарихи материал һәм түбә ябу тибы (фальец белән табаклы калай) (фәнни тикшеренүләр үткәрү барышында ачыклана).

4. 1870 елга фасадларның архитектур чишелеше:

- штукатурланган декоратив элементлы штукатур бизәксез кирпеч диварлар өслекләре;

- өчпочмаклы барокко сандриклары булган тәрәзә уемнарының йөзлекләре; почмаклар рәвешендәге ярымколонналар;

- югары профильле арка порталлары; ишек уемнарының профильле яңаклары;

ярым түгәрәк пилястраларда ишек уемнарының өчпочмаклы биек сандриклары;

цоколь белән фризны аерып чыгара торган профильле пояслар; цокольгә турыпочмаклы нишалар рәте;

- барлык фасадлар ягыннан фризда профильле киленалар һәм ярымциркуль куышлар рәте, фасадларның үзәк өлешләре фризында фигуралы куышлар;

- тарихи урнашу урыны, тәрәзә һәм ишек уемнарының конфигурациясе һәм пропорциясе;

тарихи геометрия, материал, тайпылыш, форма, тәрәзә уемнарының столяр тутырылышында импостларның үлчәме һәм профиле (фәнни тикшеренүләр үткәрү процессында төгәлләштерелә).

5. 1870 елга интерьерларның декоратив бизәлеше:

- өске өлештә профильле пояслар белән бизәлгән; капителләре профильле булган пилястрлар; гөмбәз нигезендә профильле пояслар;

арка һәм матчалар нигезендә металл тоташтыргычлар; тәрәзә уемнарында чын рәшәткәләр.

Сак предметы анықланырга һәм тулыландырылырга мөмкин, шул исәптән фәнни, табигый яисә реставрация тикшеренүләре уздырганда фотоматериаллар белән дә.